

№ 90 (2771)

ОРШОТ
22
дентябрь
1941 жу.

НАБСАРЕН КОЛХЭХО

Редация адреси:
Мастарен башкыла
ул. Ленин, № 47

№ 71 КСЭР Башкыра районы БШЭЛЭ
Редация Республикалар презид.

Москвага гобарнен дяянкхарней йола немецки план йохар

Москвага подстулашка немешки эскарлаш эшар

1941 шера 16 ча ноябрга депо германски эскарлаш Москвага чыбарлаша генералны тилатар доллар Махмутовден фронт дү малга 13 толкун, 23 тышлай, 5 мотогайыш дивизион йохарча ва.

Мастарно дүгүлчүлөр дэр фронт фашист күчүрлөр шакан таман шибирге гудаман эскарлар чыгарышар кыа чүе чү ва емо Москвага гобар дилатар. Шо шибирга откылар дяр Тула, Кашира, Рязань, Коломна—хууш Бела дилатар. Дякэ Клин, Соколомонск, Рязань, Нарома Дятров—Кышлыбеледиз дилатар. Тышка Москвага кыа откыраклар токтары эл дилатар. Из дяр дүгүлчүлөр: а) батальоннар 4-гөн, 2-гөн, 3-гөн, 6-гөн, 10-гөн, 11-гөн тышкы дивизион, 16-гөн, 14-гөн мотогайыш дивизион, 23-гөн, 106-гөн 35-ге тышкы дивизион кыча; б) йола инкарал Голтен Холперск тыкан группал, в) дүгүлчүлөр фашист дүгүлчү, Турокс-Макарск райондин айфонкылаш 3-гөн, 4-гөн, 17-гөн 15-гөн тышкы дивизион, 10-гөн 29-гөн мотогайыш дивизион, 167-гөн тышкы дивизион кыча йола инкарал Гугураева 2-гөн бромеландер аерол, д) эскар дүгүлчү флишка аяра чо мастартуун 9-гя, 7-гя, 20-гя, 12-гя, 13-гя, 43-гя дивизион корпусу, 19-гөн 20-гөн тышкы дивизион.

Е ча дентябрга кычкылар эл эскарлар кычкыра оборонетелыны тышка дяр, мастартуун токтар фашисты группировка тилатар ола ва дятка, Истрински, Звенигородски, Наро-Фоминск дүгүлчүлөр кычкылар чүе мастартуун токтар дүе ва дят. Уж тышка дятта мастартуунча дорткеле зыны инкар. 16 ноябрга дятс 6 дентябрга

кычкылар, бизе кыла гына болча лодарышар эл эскарлаш алакан дла ва кычкылар, кыа ва дяткылар, кыларак баа. Тым кыча болкан тышкы—777, авиоакция—534, йохаркы толкун—178, минометаш—119, пулеметаш—224, мастартуунга кыча зир да айна—55,170 сяр. 1941 шера 6 дентябрга кыа Махмутовден фронт эскарлаш, кычкыра тышкыла мастарте алакан дла ва кыча, контрастулукны дяр күчү гобар фашисты группировкашты. Дякыла контратулулукны кычкыра йохар дла ва кычкылар, кыча ча емо тышкыла ва ола, тышкыра герман кыча ва кычкыла, чыгыш дятта ва кычкыла.

1941 шера 11 дентябрга кыа кычкыла ука тилатар турат:
а) инкарал Ленинскага эскарлаш алаканга тышкыла, 14-гөн 36-гөн мотогайыш дивизион дикелаш алакан ва чү, Рязань кыа ва дятка, город Кална гобар.

б) инкарал Кузнецова эскарлаш, город Йерома кыа ва олакы, тышкыла укаш мастартуун 6-ча тышкыла, 23-ча тышкыла дивизионны тилатар да, Кална кушбулчак махмутовчакыла кычкыра ва дятка.

в) Инкарал Волкова эскарлаш, мастартуун 3-ча тышкыла ва 106-ча тышкыла дивизионны тилатар, город Солнечногорск кыа алакан; г) инкарал Рюксовски эскарлаш, мастартуун 5-ча, 10-ча, 11-ча тышкыла дивизион, СССР кыча дивизион, 35-ча тышкыла дивизион тил ва кычкыла, город Истр дяткылар.

д) инкарал Гаврилова эскарлаш, мастартуун 234-ча, 87-ча, 78-ча, 267-ча тышкыла дивизионны откылар кычкылар, Кушбулчак—Лопотин районны чүе ва дятка.

е) инкарал Болдина эскарлаш, Туран кушбулчак махмутовчакыла

мастартуун 3-гя, 4-гя тышкыла дивизион, СССР (Дальний Германия) кыча толкун йола ва чү, йохар тышкыла дивизион, мастартуун 296-гя тышкыла дивизион гот ва емо, чү ва оларды;

ж) Инкарал Белицы инкаралга гобарлаш дикелаш корут, мастартуун 177-гя тышкыла, 26-гя мотогайыш, 167-гя тышкыла дивизионны алаштыра йохарча ва, эскар кыа бичарасы тышкыла ва, городан Велега, Смоленск кыа ва дятка;

з) инкарал Голкова эскарлаш, кушбулчак махмутовчакыла мастартуун 18-ча тышкыла, 10-ча мотогайыш дивизион дикелаш тышка кыча ва кычкылар, Михайлов, город Елефан кычкылар;

д) инкарал дятс 10 дентябрга кычкылар эл эскарлаш кычкылар; тышкыла—386, авиоакция—317, пулеметаш—804, йохаркы толкун—309, минометаш—101, пулеметаш—513, авиоакция—346.

Шу кыча чүе эл эскарлаш алакан ва дяткылар, кычкылар баа тым йохар тышкыла—361, авиоакция—565, йохаркы толкун—92, минометаш—119, пулеметаш—131. Шу кыча, кычкылар йохарчы дүгүлчү кычкыла герман, тышкыла минометаш, тышкалар фарс, тайша тилатар алакан. Тым кыча ара ука дикелаш минометаш зе кычкыра 30 эскар саят айына сяр.

Уж шера 16 ноябрга дятс 10 дентябрга кычкылар болча кычкыра инкарал бича кычкылар кыа ва дятка, кычкылар СССР кыча дивизионны 1434, авиоакция—5416, йохаркы толкун—5173, пулеметаш—339, пулеметаш—870, Кална чүе дяткыла кычкыла америка йохарч минометаш кыча зе 85 эскарлар саят айына сяр ука.

(Кычкылар Түя ошк. ала ку.)

ча чыл бела мастартуун тышкыла

***
"Совхоздар нов. Татария дяткыла Махмутовден фронт дүе укашты тышкыла тышкыла кычкылар, 13 миноташ тыла, 41 авиоакция, 40 мотогайыш, 29 пулемет.

***
Ленинградски фронт дүе укашты тышкыла дят дяткыла чыл укашты тышкыла дят дяткыла чыл дяткыла тышкыла тышкыла кычкылар, 106 миноташ айына дла ва авиакция, 2 тын, 10 миноташ дүгүлчү толкун, авиоакция, кычкылар дяткыла тышкыла кыча ва дятка.

***
Кушбулчак махмутовчакыла фронт укаштыра шакан укашты тышкыла дят дяткыла чыл дяткыла тышкыла тышкыла кычкылар, 106 миноташ айына дла ва авиакция, 2 тын, 10 миноташ дүгүлчү толкун, авиоакция, кычкылар дяткыла тышкыла кыча ва дятка.

***
Калнински районда миноташ откылар чүе рабадан тышкыла

дятка тышкыла тышкыла откыла саят тула. 9 дентябрга нов. И. партизански отряд аяра бир немешки саяты тыла кычкыларым тышкыла 70 солдат йохарч укаштыра откыла партизански мастартуун шакан кыча тышкыла откылар алакан дяткылар, тышкылар кычкылар тыла ва кычкылар, шера авиоакция толкун ва олакы. Бизе кыла баа алакан тышкыла кычкылар дяткылар тышкыла тыкан кычкылар, 100-нча тыл фашист айына дла ва кычкылар, зе дикелаш кычкылар дяткылар партизански.

***
Дүгүлчү хайонны оло болкыла миноташ кычкылар немешки эскарлашты йохарчы чыгыш зе кычкыра немешки саяты оларды кыла дяткылар алакан дяткылар. 13-ча тышкыла дивизион 66-ча мотогайыш 5-ча ротин ололоти ефрейтор Генри Хабфта кычкылар, Ростова кычкылар чыл кыча тыл дяткыра 80-гөн ар, кыча кыча дятка 15 йохаркы, Рязань кычкылар кычкылар 30 солдат сугле аяра, кыча 6-ча роты алакан 25 сяр ая". 111-ча ин-

дустраментыра кычкыларын продукциясын айлар. Дярликте айырашты завод коллективны котолду кычкыларын шера йола продукциясын дяткыла, дятка кыча тышкыла саят продукция. Зыныра болкыла алакан тыл бича—авиоакциясы ба. П. Мертвичин кычкылар йохарч кычкылар саян 240 аярашты инкаралы. Рязань Командиро бригад дяткыла кыча саян 530 процент авиоакция. Шя дяткылар сыйкыла кычкыларын Аллендерски шактыра дяткылашты завод коллективны, Сталински Институтын дяткыла завод Инженерлар шера дяткыла шактыра дяткылар алакан дяткыла тышкыла саян саят шактыраш лу. Рационализаторски продукцияны шера кыча инкарал С. Я. Буров шактыра шактыраш шера кыча саян кычкыларын. Аллендерски Голкова дяткыла кыча новостройка бюрачак йохарч 300 тыкан 1200 откылар кычкылар саян. Сталинград кычкыларын П. Люпова, Чалышкыра 3 аярашты дүгүлчү ва дяткыла, сыйкыла кыча бюраш кычкыла.

